

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jose Inazio Aranberri Aldanondo

*Zumarraga,
Gipuzkoa
(1939)*

Aurkibidea

Biografia

Zumarragako Santa Isabel auzoko Elorriagagoikoa baserrian jaioa 1939an; ama Elorriagakoa zuen, eta aita Azpeitiko Aratz Erreka auzokoa. Zortzi anai-arreba ziren sendian. Baserriko bizimodua gertutik ezagutu izan du, eta, eskolarako asti handirik izan ez bazuen ere, Zumarragako La Sallen ikasi zuen. Oso umetatik hasi zen morroi lanetan inguruko baserrietan: lertzan, Zelaietan eta Ezkioko Garaion, besteak beste. 14 urte zituela, arotz ikasten hasi zen Uribesalgo lantegian, eta bertan aritu zen lanean, 18 urtera arte. 18 urterekin, Martxinporta lantegira joan zen, eta han ere arotz-lanetan jardun zen. Elorriaga baserritik Arkaitzeta etxera joan zen bizitzera (Santa Isabel auzoan hau ere); ezkondu eta bi seme-alaba izan zituen.

Zintak

ZMG-035

- **Proiektua:** Urretxu eta Zumarragako ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Otegi, Aitziber
- **Data:** 2011-09-06
- **Iraupena:** 83 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elexpuru, Juan Martin

Pasarteak

1. Soraitz Sakoneko baserriak

- **Erref:** ZMG-035/003
- **Iraupena:** 0:01:41. **Hasi:** 00:03:25. **Bukatu:** 00:05:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Soraitz Sakoneko baserriak izendatzen ditu, Buztintzatik hasi eta

Elorriagagoikoraino (bere baserria). Aldamenean dauden Ezkioko baserri batzuk ere bai.

2. Antiguako errepidea

- **Erref:** ZMG-035/004
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:05:06. **Bukatu:** 00:07:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Berak 19 urte zituela egin zen Antiguako errepidea, eta horrek asko erosotu zuen auzora heltzea. Bide luzea dago Elorriagagoikotik kalera. Pikatxoiz eta palaz egin zen, baina ordurako hasita zeuden konpresoreak tiro-zuloak egiteko.

3. Bizikleta alokatu eta ibiltzen ikasten

- **Erref:** ZMG-035/006
- **Iraupena:** 0:00:43. **Hasi:** 00:08:38. **Bukatu:** 00:09:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

<p>Bizikletak alokatzen zituzten Zumarragan, eta horrela ikasi zuten ibiltzen. Pezeta kostatzen zen ordu erdia, baina dirurik ez zuten izaten eta gutxi ibiltzen ziren.</p>

Transkripzioa

- Bizikletekin e, behien ibiltzen giñen alkilerren hartuta, ikasten. Elizkalen zan alkilerra, bizikletan alkilerra ta bizikletak konpontzen zittun. Joxe Miel Zumarraga.
- Eta han alkilatzen zenduen?
- E?
- Han alkilau?
- Alkilau, bai. Oseake orduerdin ibiltzea, pezta bat eo hola kobrau ohi zon, bizikletia ematen zon. Ta motil koxkorrak, badakizu, ikasten. Ta pixkat ikasitakon, ñoo! geo alkilerra pagatzeko dirua falta! Bestela gehiotan ibiliko giñenen.
- Ta alkilerra pagatzeko falta zunak, geo erosteko´re bai.
- Bai, hoi ba, hoi ba. Erosteko´re falta dirua ordun.

4. Kaskarreko ederrak eta "¡Viva España!"k eskolan

- **Erref:** ZMG-035/008
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:09:58. **Bukatu:** 00:11:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorak
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

<p>Sei urterekin hasi zen eskolan. Zazpirekin komunio txikia. Kaskarreko ederrak hartzen zituzten eskolan. Cara al Sol kantatzen zuten sartu aurretik, bandera jasota. "¡Viva España!" hots egiten zuen fraide batek.</p>

Transkripzioa

- Inazio, ze rekuerto dauzketzu eskolakok? Zenbat urtekin hasi ziñen eskolan?
- Eskolan? sei bat urtekin eo hola. Zazpi bete bae. Zazpi urtekin komunio txikiya ein.
- Ta ze rekuerto eskolakok?
- Eskolakok? Hola, atzeatu xamarak giñenai ta, kaskarreko earrak garai haitan. Ez zien asko bildurtzen ematen reglekin buruti behera.
- Bai? jotzen zizuen?
- Bai, bai. Ordun? Oin umeik ez da jotzen ordun bezela, e? Ordun gerra ondorea zan ta, ganau onak zeren haek. Eskolaa sartzeako, pation formau. Lau, lau eskola zeren, lau illara, ta kantatzen gendun `Cara al sol´.
- Hoi derriorra.
- Bai, bai, sartzeako. Banderia. Banderia jasotzen zan gora.
- Zenek jasotzen zun bandera? Eatako maisun batek?
- Ez, ez. Motil koxkor bat ipintzen zuen. Ta harek jaso, ta kantau hori. Ta azkenen bukatzen gendunen hermano batek esaten zon "¡viva España!" ta "¡viva!" danok hots eitten gendun ta, ala, barrura.

5. Klean bazkaltzen zuten

- **Erref:** ZMG-035/009
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:11:22. **Bukatu:** 00:12:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:

<p>Klean bazkaltzen zuten, auzoko andre baten etxean. Eurek eramaten zuten jakia, babarruna gehienbat; su-egurra ere bai.</p>

Transkripzioa

- Goiz ta atsalde juten ziñeten eskolaa?
- E?
- Goiz ta atsalde?
- Goiz ta atsalde ematen zuen. Beti ez giñen gu juten goiz ta atsalde. Goizeen, jeneralen.
- Ta bazkaltzea, etxea?
- Ez, ez. Klean bazkaltzen gendun. Baiño etxetik babak eaman ta egosten ziun hor, Elizkalen bazan gure auzoko andra bat ezkondata, Monika. Haren etxen.
- Etxetikan preparauta eaman ta han.
- Etxetik gordiñik igual. Harek egosita ipintzen ziun. Bai, babarrunak.

- Zuek bakarrik ala herriko gazte gehio re´bai?
- Nun?
- Bazkaltzeko toki hortan.
- Ez, ez. Gu. Auzokok giñelako, ba, ezaunak. Harek prepatzen ziun ta. Ta prepaatzeko beti astoon o, zakun bat egur o, ama zanak eamaten zion hari. Badakizu ba, sua itteko. Ordun ez zan butanoik.

6. "Hablar en cristiano"

- **Erref:** ZMG-035/010
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:12:22. **Bukatu:** 00:13:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:

<p>Euskaraz egiteagatik ez du zigorrik jaso baina asko insistitzen zieten erdaraz egiteko: "Hablar en cristiano!". Baserritarrak eta kaletarrak sarri ibiltzen ziren demandan, harrika eta.</p>

Transkripzioa

- Inazio, euskeraz hitz eingo zenduen noski, eskolan.
- Euskeraz guk bai. Baserritarrak euskeraz hitz eitten gendun.
- Baiño librea al zan, ba?
- Hori ba, hor ibiltzen giñan gaizki. "Hablar en cristiano" esaten zuen geo.
- Kastiguik izaten zenduen?
- E?
- Kastiguik bai euskeraz itteatik?
- Ez, ez. Euskeraz eitteagatik kastiguik ez baiño beti behintzat "hay que aprender en castellano" esan ohi ziuena.
- Ta ikasi al zendun bate?
- Ikasi, entenditu behintzat. Entenditu ta esaten´e, beti esaten gaiztotsugoa da entendittugatio. Edo esplikatzen.
- Inazio, antzematen zenduen kaletarrak parre itten zizuela. Baserritarroi, kaletarrak parre itten zizuenik?
- Bai, kontrariok izaten giñen baserritarrak kaletarrakin. Burrukak, eta badakizu, ba. Harrika alkarri ta holako gauzak.
- Izaten zan pike hoi.
- Bai, bai. Ordun bai. Oain hoi, gauza hoi ez da eongo hortaiño baiño.

7. Fraide azkoitiar jatorra

- **Erref:** ZMG-035/012
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:15:40. **Bukatu:** 00:16:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Fraideen artean bat euskalduna zen, azkoitiarra. Baserritarra zen bera ere eta ikaragarri ondo portatzen zen baserritarrekin, sekula ez zituen jotzen. Kaletarrei, berriz, egurra. Bazekien etxean lan egin behar izaten zutela baserriko umeek.

8. Artzain lanetan

- **Erref:** ZMG-035/013
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:16:48. **Bukatu:** 00:19:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak
- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Behiak, idiak eta ardiak zituzten. Eta bi asto. Lursail onak. Ardi-lan gehienak berak egiten zituen. Izaspi mendira eramaten zituzten bazkatzera. Muturgorriak ziren ardi gehienak. Txabola badute. Belarra ondu behar izaten zen udan, neguan zer jana izan zezaten.

9. Garotan udazkenean

- **Erref:** ZMG-035/014
- **Iraupena:** 0:03:17. **Hasi:** 00:19:16. **Bukatu:** 00:22:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Udazkenean garotan. Pagotxetan zuten garo saila. Lera eta gurdia erabiltzen zuten garraiatzeko. Segaz ebakitzen zuten; leku txarretan igitaiaz. Ez zen garo bakar bat ere ekarri gabe gelditzen. Etxe barruan gordetzen zen tokia zegoen bitartean. Gero zugatzak (metak) egiten ziren kanpoan.

10. Txanketean gari jotzen

- **Erref:** ZMG-035/016
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:24:33. **Bukatu:** 00:26:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Eskuz jotzen zuten lehenago, "txanketen" esaten zitzaion. Eguzki berotan ihartu behar zuten gari sortek, eta gero harri gainean jotzen ziren.

11. Lasto-zuziak argi egiteko

- **Erref:** ZMG-035/017
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:26:03. **Bukatu:** 00:27:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

<p>Lastazaoak ganaduei jaten emateko izaten ziren. Lasto-zuzi gisa erabiltzeko ere bai, argi egiteko. Goizean mezara joateko erabiltzen zituzten, adibidez.</p>

Transkripzioa

- Azao hori gero zertako ibiltzen zan?
- Gero? Ba, itaiakin moztu leku pare baten eo hiru baten ta ganauei ematen zitzaaien jateko.
- A bai?
- Bai, bai. Lastazaoa. Eta, horrez aparte, Matximenta aldetik-eta jendia asko etorri ohi zan ordun hona perira eta gauen illun zeonen ta hara juteko atia jo ta, ba al daukazue lasto-zuzik? lastoazaroik? Argiya, sua eman ta hua eskun hartuta argi iñez, hortan´e ibiltzen zan. Ta goizen mezetaa etortzeko hona´re bai. Etxekok e´bai. Lasto-zuziyakin argi iñez. Oso dotoria zan.
- Daneako sistema.
- Bai, bai. Ta bat azaroa kastatu xamartzen zanen, bestei harekin su eman ta geo bestekin. Hue bota, ta.

12. Inguruko errotak

- **Erref:** ZMG-035/018
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:27:08. **Bukatu:** 00:29:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Lizaratzu errota eta Gerra errota ziren beren errotak. Udan Aizpurutxora joaten ziren, ura urritzen zenean. Gerraostean prezintatuta egon ziren errotak. Garia lautik bat entregatu behar izaten zen. Ordaindu ere laurdena egiten zuten, pezeta balio baldin bazuen kiloak, erreala ordaintzen zuten.</p>

13. "Laka", errotariaren saria

- **Erref:** ZMG-035/019
- **Iraupena:** 0:05:06. **Hasi:** 00:29:18. **Bukatu:** 00:34:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

Azkoitiko Montterra joaten ziren ezkutuan garia ehotzera. "Laka" kobratzen zuten ehotzeagatik, 100 kilotik 15 errotariarentzat. % 15a. Gaez ibiltzen ziren, guardia zibilen beldurrez beti. 1.000 pezetako isuna arriskatzen zuten. Astoari ahoa lotzen zioten arrantza egin ez zezan. Aita aurretik eta bera atzerago. Errotako pasadizoa eta jabeak aitarekin izandako solasa.

14. Anegak, iminak, lakariak

- **Erref:** ZMG-035/020
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:34:24. **Bukatu:** 00:35:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Errota
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

<p>60 bat kiloko irin-zakua zaku ona zen. Anegak, anega-erdia, iminak, lakaria... eduki neurriei buruzko azalpenak.</p>

Transkripzioa

- Ta zaku iriñak zenbat eukitzen zun?
- Zakuk? Zenbait , ba, behin hirurogeta bost bat kiloa ezkeo, ba, zaku irin ona. Larogeia ezkeo, oso ona. Zaku haundiya ia. Ta beti gure astok´e larogeta hamar kilo eo eamango zittun. Gehio igual. Hori anegaka izaten zan ta. Anea gariye izaten da bost imii. Bost imiiko gari.
- Imeia da?
- Lakaia baiño haundigoa. Bai, bai. Imiye, ba... hogeta bost kilo eo hola, bi imii ya izaten zien. Hogeta bost kilo, anega erdiya. Ta bestea txikixogoa, hamabi kilo ta erdi eo hola. Jeneralen txikiya. Kutxan bete ta zakue botatzeko. Ta halako hamabi kilo ta erdi bost, ba... berrogeta bost kilo eo hola da anea. Gariya. Ta bost bat imeia bota behar zakura. Ta sei... oseake, zortzi bat bota ezkeo, zakukada earra.

15. Kaletarrak baserrira lan eske janariaren truke

- **Erref:** ZMG-035/021
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:35:42. **Bukatu:** 00:37:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Ez da gariaren prezioaz oroitzen, baina oso garestia zen. Olio ere bai. Garia eta artoa etxe guztietan egiten ziren. Baserritarrak hainbestean defenditzen ziren. "Kalegorria" zen txarra orduan. Kaletarrak baserrira joan ohi ziren lan eske janariaren truke.

16. Aroztegian lanean

- **Erref:** ZMG-035/022
- **Iraupena:** 0:03:39. **Hasi:** 00:37:36. **Bukatu:** 00:41:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

<p>14 urterekin hasi zen lanean, Uribesalgonean. Arotz-lanean, pintxe.

Denetik egiten zuten: ateak, markoak, hil-kutxak... Pinu maritimoa erabiltzen zen. Zura nola lantzen eta muntatzen zen. Uribesalgotarrak Arrasate aldetik etorritakoak ziren.</p>

17. Adabegi-zuloak estaltzen

- **Erref:** ZMG-035/023
- **Iraupena:** 0:03:02. **Hasi:** 00:41:15. **Bukatu:** 00:44:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Familian ez zen arotzik. Neurriak hartzea nagusiaren eginkizuna izaten zen. Haritza gutxi erabiltzen zen garestia zelako. Gaztaina ere erabiltzen zen markoak egiteko. Pinua eta gaztaina ez dira gogorrak, haritza bai. Adabegi zuloak estali egiten zituzten zerrautsez eta kolaz.

18. Zuhaitz mota bakoitza noiz bota behar den

- **Erref:** ZMG-035/024
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:44:17. **Bukatu:** 00:47:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Pipia garai txarrean botatako egurrari sortzen zaio. Hosto-luzea ilbeheran bota behar da eta borobila ilberrian: pagoa, hurritza, haltza, lertxuna, makalak. Hosto-luzeak: haritza, gaztaina, lizarra, akazia... Azaroko eta abenduko ilbeherak dira garai onenak botatzeko. Haltza botatzeko, maiatzeko ilberria. Botatakoan zerratu egin behar da, eta okertu ez dadin "kastillau", zutik tolestu.

19. Pypiaren kontra gasoila da ona

- **Erref:** ZMG-035/025
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:47:05. **Bukatu:** 00:48:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

<p>Garai txarrean botatako zurari sortzen zaio pipia. Badaude pipia galtzeko botikak. Gasoila ona da. Hotzak ez du galtzen.</p>

Transkripzioa

- Lehen´e pipie aittau deu ta esan dezu pipie aurretik botatzek...
- Pypiye, garai txarren botata daolako da hori.
- Ta pipie nola sendatzen da?
- Ostroa erteten izardittan daonen botatzen bada egurra ,ba, han pipia sartzen da. Pipia sartzen da.

- Ta zekin sendatzen zenduen pipia zeukenen egurre?
- E?
- Zekin, nola sendatu edo nola...?
- Pipie daukana?
- Bai. Ze ibiltzen zenduen?
- Pipie zeukena ze ingo ziozun, ba? Pipie hiltzeko zea batzuk bota. Baiño hua pipiik zulau eitten do.
- Baiña botika? ze izaten zan?
- Ez dakit nola don izena. Pipie, baiño pipie galtzeko botikak badia. Bota.
- Baiño gasolina edo holakoik ez zan?
- Gasoila ona, gasoila ona pipie galtzeko. Pipie egurre zulatzen ai danen gasoilakin busti ta trapu batekin eo ondo igurtzi. Ta gasoila, oso ona.
- Ta hotzetan eukitzea? Hotzetan eukitzea´re bai?
- Hotzetan? Ez, ez, ez. Hotzagatio ez da hiltzen pipiik. Ez, ez, ez.

20. Goldearen eskulekuak

- **Erref:** ZMG-035/026
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:48:20. **Bukatu:** 00:49:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Akazia zurezko goldearen eskulekuak ("mangos de arados") egiten ziren lantegian, Gaztela alderako batik bat. Gero traktoreak etorri ziren eta amaitu egin zen hori guztia. Gurdi-lantegia zegoen Urretxun.

21. Hil-kutxak

- **Erref:** ZMG-035/027
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:49:58. **Bukatu:** 00:52:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Hiletak
- Lanbideak » Arotzak

Laburpena:

Neurri ezberdineko hil-kutxak egiten zituzten. Handiegia ez da komeni. Pinuzkoak izaten ziren. Nogalina eta berniza ematen zitzairen. Aingeruentzakoa (ume jaioberrientzako) kolore zurikoa izaten zen ("aingeru-kutxak").

22. Zuhaitzak trontzaz botatzen

- **Erref:** ZMG-035/028
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 00:52:10. **Bukatu:** 00:54:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Trontzaz botatzen ziren zuhaitzak. Motozerra duela 50 bat urte sartu zen. Pago asko bota zen bere gazte denboran.

23. Morroi hiru baserri ezberdinetan

- **Erref:** ZMG-035/030
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:57:32. **Bukatu:** 00:59:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

<p>10 urtetik 14 urtera morroi ibili zen hiru etxetan. Igartzan lehendabizi artzain. Gero, Zelaietan (Matxibenta); eta, azkenik, Ezkion.</p>

24. Morroien eta neskameen lansaria

- **Erref:** ZMG-035/031
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 00:59:18. **Bukatu:** 01:02:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:

Jana eta arropa izaten zen morroiaren saria, diru oso gutxi irabazten zen. Zelaietan gustura egon zen. Morroiaren lanak izendatzen ditu. Etxeko bat bezala izaten zen morroia. Neskameak ere berdintsu ibiltzen ziren. Hilean 15 duro irabazten zituen Zelaietan.

25. Antiguako serora

- **Erref:** ZMG-035/032
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 01:02:30. **Bukatu:** 01:05:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Antio (Antigua) auzoa nolakoa zen. Serora-etxea eliza ondoan. Serora bizi zen bertan. Elizako giltza edukitzen zuen. Hitz motela zuten haurrak ekartzen zituzten elizara sendatzeko esperantzan. Gurasoek oilanda parek ekartzen zioten serorari. Eliza garbitzea zen seroraren eginkizun nagusia.

26. Antiguako tabernak eta elkartea

- **Erref:** ZMG-035/033
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 01:05:30. **Bukatu:** 01:07:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Bi taberna zeuden Antiguako, bata serorarena eta bestea Elizaldekoa. Serora-etxean sarri afaltzen zuten. Errepidea eginda gero egin zen elkartea.

27. Antiguako jaiak

- **Erref:** ZMG-035/036
- **Iraupena:** 0:03:40. **Hasi:** 01:10:06. **Bukatu:** 01:13:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>Santa Isabel egunean egiten ziren festak. Ezpata-dantzariak, saltzaileak, hiru-lau tabernari ere bai. Idiekin jasotzen zen jeneroa. Urrestillako Auntxa soinujolea ere etortzen zen Pagotxetan behera soinua joz. Dantza loturik ez, trikitixa. Jaitsiera orduan ere egiten zen. Egundoko jende pilak etortzen ziren mendiz Antiguako egunean "pardela" hartuta.</p>

28. Pagotxetako Eguna

- **Erref:** ZMG-035/037
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 01:13:46. **Bukatu:** 01:15:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Pagotxetako eguna abuztuko azken igandean izaten zen. Martirietara joaten ziren lehendabizi auzoko denak. Han dirua eman apaizari ganaduen osasunaren alde, bazkaldu etxetik eramandakoa, eta gero Pagotxetako erromeriara joaten ziren. Soinujoleak zeintzuk ziren.

29. Itsasakorta soinujolearen historia

- **Erref:** ZMG-035/038
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 01:15:46. **Bukatu:** 01:17:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>Itsasakorta soinujolea famatua izan zen. Oso soinujole ona eta mutil ederra. Zazpi neska haurdun utzi zituen eta Ameriketara joan zen ihesi. Paperak egin arte ezkutatuta egon omen zen baserri batean. Suerte txarra izan omen zuen han.</p>

Transkripzioa

- Harrek soiñue jotzen zeakin ikasi zon, Itsasakortakin. Itsasakortak gero Amerikaa eo ihes egin zon hamendik. Garai hartako soiñujoleik onena. Jose Oria zaharrakin "el año veinticincon"etaratako diskok oindik jotzen dittue harenak, e? Itsasakorta. Amerikaa ihes ein zon, baiña han´e apenas suerteik izan zon. Garai haitan zan onena, soiñujolea. Ez al dakizu hari ze pasau zitzaion? Ez? Beak aiña kulpazango zuen harengana juten zienak. Zazpi neska kargau zittun harek. Neskak atzetik. Mutil earra ta, soiñujolea ta. Ta geo... geo halako jaleua!
- Eta ihes egin behar izan zon.
- Bai, ihes. Hamen eon omen zan ezkutauta. Barrio [...] kuarton baten, papalak eiñ arte. Ta papalak arreglau ziuenen Amerikaa. Baiño han´e suerte txarra izen zola esaten zuen. Ez gehio behintzat honutza...
- Ez zan gehio etorri.
- Ez.

30. Euskara batua gauza ederra da

- **Erref:** ZMG-035/039
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 01:17:03. **Bukatu:** 01:19:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Santa Barbara aldekoek pixka bat Antzuola aldera jotzen omen dute hizketan, baina berdintsua omen da Zumarraga aldeko euskara. Tolosakoa omen da euskararik ederrena. Telebistako euskara batua erraz ulertzen du. Denek berdin egiten dute, eta hori gauza ederra da.

31. Semeari hika, alabari zuka, apaizari berorika

- **Erref:** ZMG-035/040
- **Iraupena:** 0:03:33. **Hasi:** 01:19:27. **Bukatu:** 01:23:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra
- Euskara » Tratamenduak » Berorika
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

Hika egin ohi du anai-arrebekin. Semeei hika egiten die eta alabei zuka. Berori apaizari. Kolean apaiza ikusiz gero, berarengana joan eta "Ave María Purísima!" esan behar zen. Eta hori egin ezean errieta eta belarritik tira. Apaizak baino gehiago militarrek omen ziren. Parean pasatzean txapela kendu behar zen.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com